

משיכות בעלים ויתרות חובה

יסודות סעיף

סעיף 3(ט1) לפקודה

יובל כהן, עו"ד (רו"ח)

השתלמות עומק - לשכת רואי חשבון

שידור דיגיטלי - 3/2021

חלק א' של יום העיון יכסה:

- הגדרות - סעיף 3(ט1)(1) לפקודה.
- הוראת החיוב - סעיף 3(ט1)(2) לפקודה.
- השבה ומשיכה מחדש - סעיף 3(ט1)(3) לפקודה.
- ניכוי יתרות זכות סעיף 3(ט1)(5) לפקודה.
- חוזר מ"ה 7/2017 ופרשנויות ביחס להוראות הסעיף.
- נקודות קצה של סימני שאלה ביישום.

"סוף מעשה במחשבה תחילה"

מבנה סעיף 3(ט1) לפקודה:

- פסקה (1) - הגדרות.
- פסקה (2) - ההוראה האופרטיבית וסיווג ההכנסה הנזקפת.
- פסקאות (3)-(5) - הוראות אנטי תכנוניות.
- פסקה (6) - כימות ההכנסה החייבת בשל "משיכה מחברה".
- פסקאות (7)-(8) - חיוב בתקופת הביניים שעד ל"מועד החיוב".
- פסקה (9) - הוראת צמצום תחולה.

פרשנות הדין:

• **חוזר מס הכנסה 7/2017 - מיסוי משיכה מחברה.**

• **בג"ץ 6194/97 שלמה נקש נ. בית הדין הארצי לעבודה:**

"משיצא חוק מתנורה של הכנסת, כמו הוסיף אותו חוק ויצא מתחומי שיפוטה אף-הם; יצא מתחומי שיפוטה של הכנסת ועבר לתחומי שיפוטו של בית-המשפט. מעתה בית-המשפט הוא בעל-הסמכות, ועל-פיו ישק דבר."

(כב' השופט מ.חשין)

הוראת החיוב האופרטיבית שבסעיף:

• סעיף 3(ט1)(2) לפקודה:

- "(2) יראו משיכה מחברה, במועד החיוב, כהכנסתו של בעל המניות המהותי -
(א) מדיבידנד, אם היו רווחים בחברה ובהתאם לחלקו בהם;
לעניין זה, "רווחים" - כהגדרתם בסעיף 302(ב) לחוק החברות;
(ב) במשיכה שפסקת משנה (א) אינה חלה עליה, אם מתקיימים יחסי עובד מעביד - כהכנסת עבודה;
(ג) במשיכה שפסקת משנה (ב) אינה חלה עליה - כהכנסה מעסק או ממשלח יד"

• שלושה רכיבים בסיסיים המגבשים את אירוע המס:

- "משיכה מחברה"
- "מועד החיוב"
- "בעל המניות המהותי"

הוראת החיוב האופרטיבית שבסעיף:

• הסעיף:

✓ יוצר הוראת חיוב.

✓ שומר על המקורות שבסעיף 2 לפקודה.

✓ קובע סדר קדימויות היררכי לסיווג ההכנסה.

• **אירוע המס מתרחש אצל בעל מניות המהותי בחברה.**

על מי חלות הוראות הסעיף:

• רק על מי שעונה להגדרת "בעל מניות מהותי" - בסעיף 88:

"בעל מניות מהותי" - מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או יחד עם אחר, ב- 10% לפחות באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה בחבר-בני-אדם;"

"אמצעי שליטה", בחבר-בני-אדם - כל אחת מאלה:

- (1) הזכות לרווחים;
- (2) הזכות למנות דירקטור או מנהל כללי בחברה, או בעלי תפקידים דומים בחבר בני-אדם אחר;
- (3) זכות הצבעה באסיפה כללית בחברה, או בגוף מקביל לה בחבר-בני-אדם אחר;
- (4) הזכות לחלק ביתרת הנכסים לאחר סילוק החובות בעת פירוק;
- (5) הזכות להורות למי שלו זכות מן הזכויות האמורות בפסקאות (1) עד (4) על הדרך להפעלת זכותו;

והכל, בין שהיא מכוח מניות, זכויות למניות או זכויות אחרות, ובין בכל דרך אחרת, לרבות באמצעות הסכמי הצבעה או נאמנות;"

על מי חלות הוראות הסעיף:

- רק על מי שעונה להגדרת "בעל מניות מהותי" - בסעיף 88:

"יחד עם אחר" - יחד עם קרובו, וכן יחד עם מי שאינו קרובו ויש ביניהם שיתוף פעולה דרך קבע על פי הסכם בענינים מהותיים של חבר-בני-האדם, במישרין או בעקיפין;"

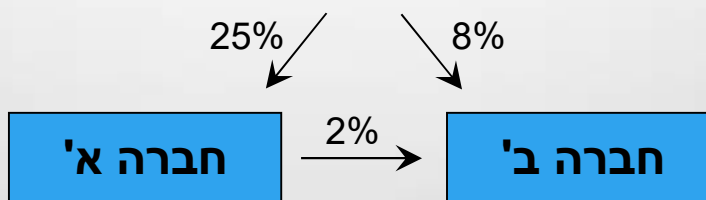
"קרוב" - כל אחד מאלה:

- (1) בן זוג, אח, אחות, הורה, הורה הורה, צאצא וצאצא של בן זוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה;
- (2) צאצא של אח או של אחות, ואח או אחות של הורה;
- (3) חבר-בני-אדם שבהחזקת אדם או קרובו, אדם המחזיק בו וחבר-בני-אדם המוחזק בידי אדם המחזיק בו; לענין הגדרה זו, "החזקה" - במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר, ב-25% לפחות באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה;
- (4) נאמן כהגדרתו בסעיף 75ג, לגבי היוצר בנאמנות תושבי ישראל או בנאמנות הדירה וכן נאמן לגבי נהנה בנאמנות נהנה תושב חוץ או בנאמנות לפי צוואה;..."

על מי חלות הוראות הסעיף:

- תחולת פסקה (3) עניין הגדרת "בעל מניות מהותי" -

על מי חלות הוראות הסעיף:

• בעיות יישומיות שמייצרת המציאות:

✓ כשבעל מניות מהותי "לא נספר" ע"י הרוב

✓ בהחזקת זכות למנות דירקטור אחד מתוך 9 דירקטורים

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• סעיף 3(ט1)(2) לפקודה:

- "(2) יראו **משיכה מחברה**, במועד החיוב, כהכנסתו של בעל המניות המהותי -
- (א) מדיבידנד, אם היו רווחים בחברה ובהתאם לחלקו בהם;
לעניין זה, "רווחים" - כהגדרתם בסעיף 302(ב) לחוק החברות;
 - (ב) במשיכה שפסקת משנה (א) אינה חלה עליה, אם מתקיימים יחסי עובד מעביד - כהכנסת עבודה;
 - (ג) במשיכה שפסקת משנה (ב) אינה חלה עליה - כהכנסה מעסק או ממשלח יד"

מהי "משיכה מחברה", אשר עליה יחולו הוראות הסעיף?

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• הגדרת "משיכה מחברה":

"משיכה מחברה" - **משיכה של כספים מחברה** על ידי בעל מניות מהותי או קרובו, או **העמדת נכס של חברה לשימושם**, והכול במישרין או בעקיפין, למעט משיכה או העמדה לשימוש כאמור המהווה הכנסה אשר חויבה במלוא המס;

• הגדרת "משיכה של כספים מחברה":

"משיכה של כספים מחברה" - **לרבות** כל אחד מהמפורטים להלן, **ובלבד** שלא יראו כמשיכה של כספים מחברה סכום משיכות מצטבר, שלא עלה ביום כלשהו בשנת המס וביום כלשהו בשנת המס שלפניה, על מאה אלף שקלים חדשים:

- (1) הלואאה, לרבות השאלה **או כל חוב אחר**;
- (2) מזומנים, ניירות ערך, פיקדונות **וכל ערובה אחרת** שהחברה העמידה כבטוחה כלשהי לטובת בעל המניות המהותי; לעניין זה, "**ערובה**" - ערבון, ערבות, התחייבות או בטוחה **בכל צורה אחרת**, והכול עד לסכום שהועמד לטובתו;

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- **אם-כן, מה נחשבת כ"משיכה של כספים מחברה"?**

משמעות המילה לרבות בפתח ההגדרה; [ע"א 406/72 קולנוע רינה נ' פשמ"ג]

כל סוג של חוב כלפי החברה;
הלוואות מכל סוג שהוא;
כל ערובה שהחברה העמידה כבטוחה, עד לסכום הכיסוי שלו ערבה החברה;
כל הגבלה של נכס בחברה כערובה לטובת בעל המניות.

ובתמצית:

כל חוב של בעמ"נ כלפי חברה / ערובה כלשהי שהועמדה לטובתו.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• סעיף 2.1.1 לחוזר:

"חברה ששעבדה פיקדון בנקאי לטובת חוב של בעל המניות יחשב סכום הפיקדון המשועבד כמשיכה של כספים מהחברה."

"במקרה והחברה לא העמידה נכס ספציפי מנכסיה כערובה לחוב של בעל המניות (ערבות כללית) ולא חלה מגבלה כלשהי על נכסי החברה מצד המלווה, **לא תחשב העמדת הערובה הכללית כמשיכת כספים.**"

• **מעמד שעבוד צף**

יש לבחון אם מדובר בשעבוד היוצר הגבלה על נכס מסויים או שמדובר בשעבוד כללי;

• **מיעוט משיכות ושימוש בנכסים אשר חוייבו במס.**

"משיכה מחברה" - משיכה של כספים מחברה על ידי בעל מניות מהותי או קרובו, או העמדת נכס של חברה לשימושם, והכול במישרין או בעקיפין, **למעט משיכה או העמדה לשימוש כאמור המהווה הכנסה אשר חויבה במלוא המס;**

למשל - משיכות כספים ע"י בעמ"נ בחברה משפחתית.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- **מנגנון הפעלה ברף של 100,000 ₪**
"משיכה של כספים מחברה" - לרבות כל אחד מהמפורטים להלן, **ובלבד שלא יראו כמשיכה של כספים מחברה סכום משיכות מצטבר, שלא עלה ביום כלשהו בשנת המס וביום כלשהו בשנת המס שלפניה, על מאה אלף שקלים חדשים:**

לדוגמה:

בודקים אם הסעיף חל ביחס לבעמ"נ בדוח שנת 2019 שלו -
בוחנים את כרטיס החו"ז לשנים 2019 ו- 2018
ככל שיש יום אחד עם יתרה מעל 100 אש"ח - הסעיף חל, **גם אם י.ס. מתחת לרף הנ"ל**
רק אם אין אף יום בשתי שנות המס עם יתרה של מעל 100,000 ₪ - לא חל הסעיף.

מרגע שיש חריגה מ- 100 אפילו ליום אחד, השנה או בשנה הקודמת - מופעל הסעיף!

- **בעייתיות רישומי פקודות היומן כשהיתרות קרובות ל- 100 א ₪**
פקודת היומן:

ח. חו"ז בעמ"נ / ז. עו"ש בנק
ח. עו"ש בנק / ז. הוצאות (למשל)

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• מה לגבי משיכה ממספר חברות?

"משיכה מחברה" - משיכה של כספים מחברה על ידי בעל מניות מהותי או קרובו, או העמדת נכס של חברה לשימושם, והכול במישרין או בעקיפין, למעט משיכה או העמדה לשימוש כאמור המהווה הכנסה אשר חויבה במלוא המס;

"משיכה של כספים מחברה" - לרבות כל אחד מהמפורטים להלן, ובלבד שלא יראו כמשיכה של כספים מחברה סכום משיכות מצטבר, שלא עלה ביום כלשהו בשנת המס וביום כלשהו בשנת המס שלפניה, על מאה אלף שקלים חדשים:

- (1) הלוואה, לרבות השאלה או כל חוב אחר;
- (2) מזומנים, ניירות ערך, פיקדונות וכל ערובה אחרת שהחברה העמידה כבטוחה כלשהי לטובת בעל המניות המהותי; לעניין זה, "ערובה" - ערבון, ערבות, התחייבות או בטוחה בכל צורה אחרת, והכול עד לסכום שהועמד לטובתו;

משיכה נמדדת ביחס לכל חברה וחברה בנפרד, ולא בדרך של צירוף חובות מכל החברות שבהל היחיד הינו בעל מניות מהותי.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- **מה לגבי קיזוז יתרת זכות בחב' א' כנגד יתרת חובה בחב' ב'?**

כפי שראינו – כל חברה נבחנת בפני עצמה.

המשמעות -

הפקודה רואה בכך משיכה מחברה א' (תוך חיוב) ויצירת יתרת זכות בחברה ב'.
אם יתרות זכות היו מקוזזות בכל מקרה - הרי שלא היה צריך את הוראת סעיף 3(ט1)(9).

מכאן נובע -

יתרת חובה בחברה א' שמקורה ב**יתרת זכות** בחברה ב', ונועדה לתכלית כלכלית -
צריכות כלכלית להתקזז, אם כי הפרשנות המילולית לא מאפשרת זאת!

הפתרון -

המחאת זכות ככלי לקיזוז יתרות חובה וזכות בין חברות.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- מה לגבי משיכות ע"י "קרובים"?

מצב ב':

שני אחים מחזיקים בחברה
כל אחד מושך 500,000 ₪

91% ↓
9% ↓

חברה

מצב א':

אח אחד הינו בעל מניות יחיד
כל אחד מושך 95,000 ₪

100% ↓

חברה

מאחר ויחיד וקרובו נחשבים כאדם אחד,
האם יש גמישות בבחירת הגורם שיתחייב במס (וכפועל יוצא - להשפיע על הסיווג)?
האם יש גמישות ב"העמסת" החיוב במס מעבר לשיעורי ההחזקה?

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• משיכת בעלים ע"ח הון עצמי שהושקע:

האם הון עצמי שהושקע בחברה, ואח"כ נמשך כיתרת חובה מהווה "יתרת זכות"?
(ההון העצמי הושקע לאחר ששולם עליו מס)
כנראה שלא!

ולכן, תכנון מס אפשרי כשיש יתרות חובה מול הון עצמי:
לבחון אפשרות פניה לביהמ"ש בבקשה להפחתת הון, לפי סעיף 303 לחוק החברות.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• משיכת בעלים ע"ח הון עצמי שהושקע:

חוזר מ"ה 1/2018 עוסק בסיווג חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות ומציין כך:

"מקום שהחלוקה מקורה בכספים שהושקעו על ידי בעלי המניות בחברה (פרמיה והון מניות שמקורן אינו בהיוון רווחים) הדבר יחשב כהפחתת הון, ומקום שמקור החלוקה בחלוקת רווח/התעשרות שנצמחה בחברה, אף אם המדובר בחלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח הקבוע בסעיף 302 לחוק וטעונה אישור בית משפט, תסווג החלוקה כדיבידנד בידי המקבל"

לפי האמור ניתן לבצע הפחתות הון שמקורן בהון שהושקע ע"י בעלי המניות באמצעות סעיף 303 לחוק החברות ולא להתחייב במס לפי סעיף 3(ט) לפקודה.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

מה לגבי הלוואות בין-חברתיות?

סעיף 3(ט)9 לפקודה ממעט הלוואות בין-חברתיות שניתנו "לתכלית כלכלית". הביטוי "תכלית כלכלית" הינו רחב יותר מהביטוי "תכלית עסקית".

"9) לא יראו הלוואה שניתנה לחברה אחרת המשמשת לתכלית כלכלית בחברה המקבלת את ההלוואה כמשיכה מחברה בעקיפין, ובלבד שהחברה המקבלת אינה תאגיד שקוף; לעניין פסקת משנה זו, "תאגיד שקוף" - חברה שהכנסתה או הכנסתה החייבת מיחסת לבעלי הזכויות בה, למעט אם כל בעלי הזכויות בה הן חברות החייבות במס לפי סעיף 126(א);

לדוגמה:

חברה א' יכולה לקבל הלוואה בריבית נמוכה יותר מזו שחברה ב' יכולה לגייס; או - ימי האשראי של חברה ב' קשים יותר מזו של חברה א', המסייעת לה בתזרים השוטף.

יש להיות ערים למצבים בהם החברה המקבלת הינה חדלת פרעון או קרוב לכך!

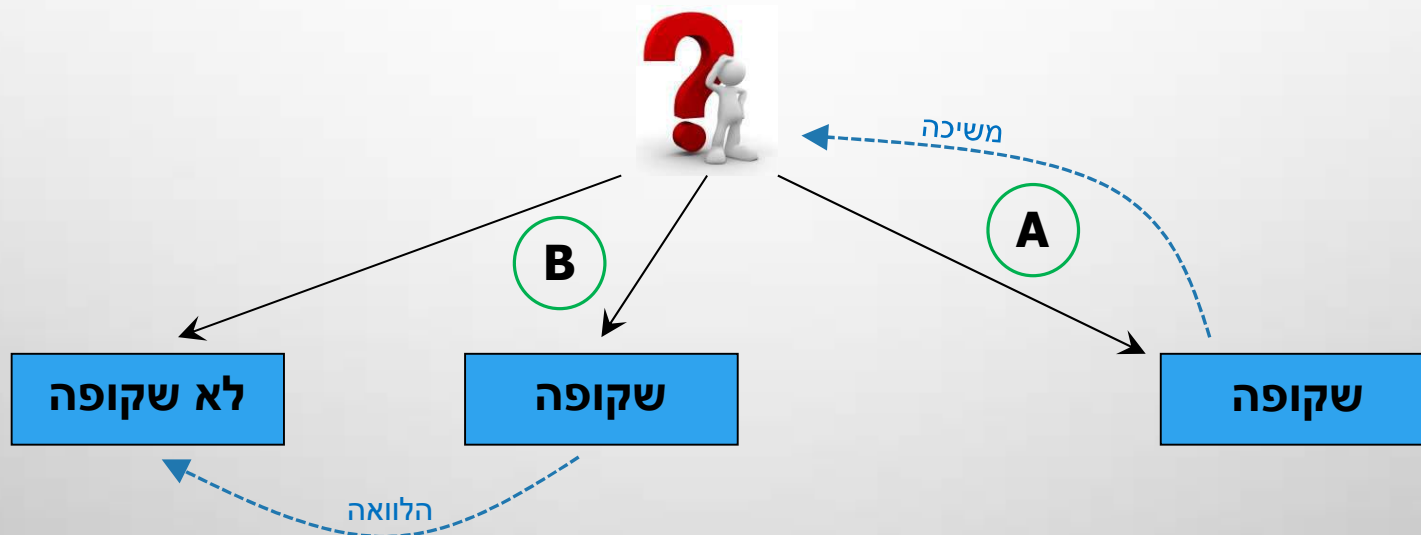
תאונה מירבית:

טענה לחיוב במס בידי היחיד (משכורת / עסק/משלח-יד) ומאחר והכספים בחברה חדלת פרעון - הכנסה ממחילת חוב בחברה + הפסד הון לבעמ"נ

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- מה לגבי הלוואות בין-חברתיות? (המשך)

המצבים השונים למעורבות חברה קשורה:

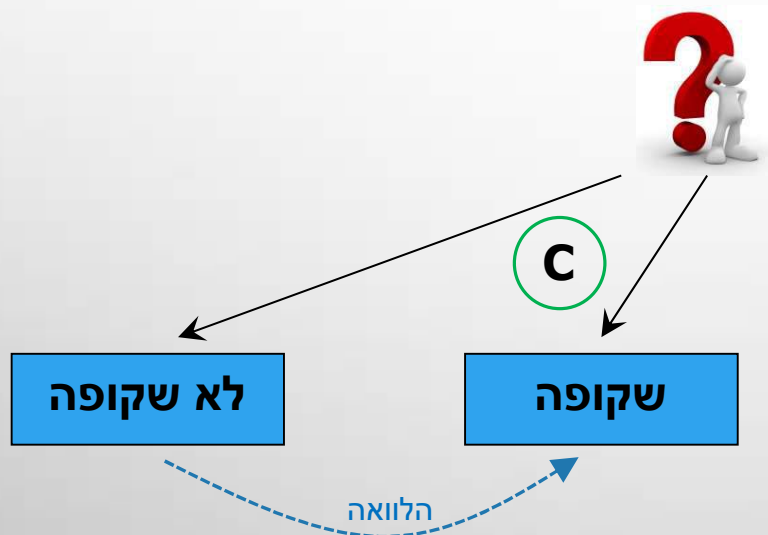
במשיכה מחברה שקופה (A) יש להבחין האם המשיכות הם מרווחים שחוייבו בידי היחיד, או שאלה רווחים שחוייבו במס בידי היחיד.

גם במקרה של הלוואה מחברה שקופה (B) לחברה שאינה שקופה - יש לבחון אם ההלוואה מקורה ברווחים שטרם חוייבו במס במלואם בידי היחיד.

חיוב במס על "משיכה מחברה":

• **מה לגבי הלוואות בין-חברתיות? (המשך)**

המצבים השונים למעורבות חברה קשורה (המשך):

לעומת זאת, בהלוואה מחברה רגילה לחברה שקופה (C) -
רואים בכך כמשיכה בידי היחיד, גם אם היחיד לא משך את הכספים אליו אישית!

חיוב במס על "משיכה מחברה":

מה לגבי הלוואות Back-to-Back?

סעיף 3(ט1)(6)(א)(2) ממעט הלוואות שלקחה החברה ושורשרו לבעל המניות,

בתנאים המצטברים הבאים:

- (א) ההלוואה הינה מתאגיד בנקאי בלבד;
- (ב) ההלוואה שורשרה לבעל המניות בתוך 60 יום;
- (ג) בעל המניות הוא זה שנושא בנטל כל עלויות הלוואה;
- (ד) החברה לא העמידה כל ערובה להבטחת החזר ההלוואה.

"(6) לעניין חישוב ההכנסה כאמור בפסקה (2), יחולו הוראות אלה:

(א) נמשכו מהחברה כספים, יראו כהכנסה במועד החיוב, את סכום משיכת

הכספים בניכוי הסכומים האמורים בפסקאות משנה (1) ו-(2) שלהלן

כשהם בערכי מועד החיוב:

(1)

(2) סכום הלוואה שנטלה החברה מתאגיד בנקאי בלבד, לתקופה של

שנתיים לפחות, אשר הועבר בתוך 60 ימים לידי בעל המניות

המהותי, ובעל המניות המהותי הוא שנושא בכל עלויות ההלוואה,

ובלבד שהחברה לא העמידה ערובה כנגד אותה הלוואה;

מה קורה כשעל החברה יש שעבוד צפ או ערבות כללית, על כל נכסי החברה?

חיוב במס על "משיכה מחברה":

- מה לגבי הלוואות Back-to-Back? (המשך)

סעיף 2.1.1 לחוזר מ"ה 7/2017 - ערבות כללית אינה פוגמת בהלוואת BTB

"כך לדוגמא, חברה ששעבדה פיקדון בנקאי לטובת חוב של בעל המניות ייחשב סכום הפיקדון המשועבד כמשיכה של כספים מהחברה. במקרה והחברה לא העמידה כנס ספציפי מנכסיה כערובה לחוב של בעל המניות (ערבות כללית) ולא חלה מגבלה כלשהי על נכסי החברה מצד המלווה, לא תחשב העמדת הערובה הכללית כמשיכת כספים".

עיתוי החיוב במס בידי בעמ"נ:

• סעיף 3(ט1)(2) לפקודה:

- "(2) יראו משיכה מחברה, **במועד החיוב**, כהכנסתו של בעל המניות המהותי -
- (א) מדיבידנד, אם היו רווחים בחברה ובהתאם לחלקו בהם; לעניין זה, "רווחים" - כהגדרתם בסעיף 302(ב) לחוק החברות;
 - (ב) במשיכה שפסקת משנה (א) אינה חלה עליה, אם מתקיימים יחסי עובד מעביד - כהכנסת עבודה;
 - (ג) במשיכה שפסקת משנה (ב) אינה חלה עליה - כהכנסה מעסק או ממשלח יד"

• מהו "מועד החיוב" הרלבנטי?

- ✓ כשמדובר **במשיכת של כספים מחברה** – שוטף + שנה
- ✓ כשמדובר **בהעמדת נכס לשימוש בעמ"נ** –
 - בתום השנה בה הועמד הנכס לשימוש בעמ"נ; וכן -
 - בתום כל שנה לאחר מכן - על הפרשי העלות של הנכס במאזן החברה.

עיתוי החיוב במס בידי בעמ"נ:

• הוראת מעבר - משיכת כספים מחברה לפני 1/1/2017:

"הוראות סעיף 3(ט) לפקודה, כנוסחו בסעיף 94(1) לחוק זה, לא יחולו על יתרת משיכות של כספים מחברה, הרשומה במאזן החברה נכון ליום ב' בטבת התשע"ז (31 בדצמבר 2016), ובלבד שהיתרה האמורה, הושבה לחברה עד יום י"ג בטבת התשע"ח (31 בדצמבר 2017); על יתרת המשיכות שהושבה, כאמור יחולו הוראות אלה:

(1) על יתרת משיכות של כספים שנוצרה לפני יום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013), יחול הדין שחל ערב יום תחילתו של חוק זה;

(2) על יתרת משיכות של כספים שנוצרה ביום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) ואילך, יחולו הוראות סעיף 3(ט).

• **סמכות לפקיד השומה לבחון חיוב היתרה הישנה כהכנסה.**

סיווג ההכנסה בידי בעל המניות המהותי:

• סעיף 3(ט1)(2) לפקודה:

- "(2) יראו משיכה מחברה, במועד החיוב, כהכנסתו של בעל המניות המהותי -
- (א) מדיבידנד, אם היו רווחים בחברה ובהתאם לחלקו בהם;
לעניין זה, "רווחים" - כהגדרתם בסעיף 302(ב) לחוק החברות;
 - (ב) במשיכה שפסקת משנה (א) אינה חלה עליה, אם מתקיימים יחסי עובד מעביד - כהכנסת עבודה;
 - (ג) במשיכה שפסקת משנה (ב) אינה חלה עליה - כהכנסה מעסק או ממשלח יד"

• היררכיית סיווג הכנסה למשיכות:

- חלופה א' - דיבידנד;
- חלופה ב' - משכורת;
- חלופה ג' - עסק/משלח-יד.

סיווג ההכנסה בידי בעל המניות המהותי:

- לגבי סיווג ההכנסה כ"דיבידנד" סעיף 3(ט1)(2) קובע מהם "רווחים" לעניין סיווג ההכנסה כדיבידנד: "רווחים" - כהגדרתם בסעיף 302(ב) לחוק החברות;

גם טופס 1350 מפנה להגדרה זו (ראה ברשימת ההבהרות שבגב הטופס).

סעיף 302(ב) לחוק חברות מגדיר "רווחים" כך:

"רווחים", לענין מבחן הרווח - יתרת עודפים או עודפים שנצברו בשנתיים האחרונות, לפי הגבוה מבין השניים, והכל על פי הדוחות הכספיים המותאמים האחרונים, המבוקרים או הסקורים,";

תשומת הלב ש"מבחן יכולת הפרעון" קבוע בסעיף 302(א) לחוק שאינו חלק מההגדרה הנ"ל שבסעיף 302(א) לחוק;

יישום תקני חשבונאות שונים, יכול לאפשר סיווג המשיכה כדיבידנד ולא כמשכורת. **אמנם אותם שיעורי מס, אבל רלבנטי להיבטים אחרים (כגון - קיזוז הפסדים).**

סיווג ההכנסה בידי בעל המניות המהותי:

• חבות בעל המניות רק על חלקו ברווחים:

יש לשים לב שהחייב במס על דיבידנד הינו עד לחלקו של בעל המניות ברווחים כלומר אין חלוקה מעבר לפרו-רטה, אלא לכל היותר הקדמה של דיבידנד לאחד מבעמ"נ אם היתה משיכה גבוהה יותר היתרה תסווג לפי החלופה הבאה משכורת.

לדוגמה:

לבעמ"נ משיכה של 600 אש"ח במועד החיוב שעליה חלות הוראות הסעיף. שיעור ההחזקה של בעל המניות הינו 40% בחברה. בחברה נצברו רווחים בסך 1,000,000 ₪.

פתרון:

סך המשיכה החייבת במס – 600 אש"ח
חלקו של בעל המניות ברווחים – 400 אש"ח $(= 1,000,000 \times 40\%)$
הסכום העודף – 200 אש"ח – יסווג כמשכורת או כהכנסה מעסק/מש

סיווג ההכנסה בידי בעל המניות המהותי:

• לגבי סיווג ההכנסה כ"משכורת"

- ✓ מגיעים לקטגוריה זו רק אם אין "רווחים" כאמור;
- ✓ שאלת המפתח - האם מתקיימים יחסי עובד-מעסיק בין החברה לבעמ"נ המהותי;
- ✓ המבחנים הנם מבחני יחסי עבודה הידועים;
- ✓ בהתאם לתשובה לשאלה זו נדע האם משכורת או הכנסה מעסק/משלח-יד.

• דרישת הוצאות וקיזוז הפסדים כנגד ההכנסה החייבת:

- ✓ על ההכנסה החייבת לפי סעיף 3(ט1) חלות כל הוראות הפקודה לעניין הוצאות, בהתאם לסיווג שנקבע להכנסה.
- ✓ המשמעות – אין מניעה לדרוש בניכוי הוצאות כנגד ההכנסה המדווחת.
- ✓ למשל – ניתן לקזז הפסד מועבר מעסק כנגד הכנסת 3(ט1) המסווגת מעסק!

הוראות אנטי-תכנוניות במסגרת הסעיף

סכום ההכנסה החייבת במשיכת כספים מחברה:

• סעיף 3(ט1)(6)(א) לפקודה קובע:

יתרת המשיכות ל"מועד החיוב"
בניכוי -
"יתרות זכות" שעומדות לרשותו לאותו מועד
הלוואות שנטלה החברה ושורשרו BTB לבעל המניות
סה"כ הכנסה חייבת של בעל המניות המהותי
(XXX)
XXX
XXX
(XXX)

שיעור המס שיחול - בהתאם לסיווג ההכנסה (סעיף 121 / 125 ב לפקודה).

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת כספים:

• סעיף 3(ט1)(3) לפקודה קובע:

"(3) כספים שהושבו לחברה עד מועד החיוב ונמשכו מחדש בתוך שנתיים מהמועד שבו הושבו, יראו אותם, עד גובה הסכום שנמשך מחדש כאילו לא הושבו, למעט אם נמשכו מחדש באופן חד-פעמי, והוחזרו בתוך 60 ימים;"

עם השבת כספים לחברה, נפתח חלון זמן של שנתיים לבחינת משיכה חוזרת של כספים סייג - אם היתה משיכה חד-פעמית שהושבה בתוך 60 יום לחברה.

לפי סעיף 2.5 לחוזר 7/2017 - יחוס השבות למשיכות ייעשה לפי שיטת Fifo:

"יחוס השבה למשיכה מסוימת יעשה בשיטת הנ.ר.י.ר (f.i.f.o.) כלומר כל השבה של כספים מיוחסת ראשית לכסף שנמשך מוקדם יותר בזמן וכן הלאה (כך לדוגמא, משיכת כספים בחודש יולי 2017 בסך של 1,000 אש"ח, משיכה נוספת בחודש יולי 2018 בסכום דומה ובחודש דצמבר 2018 השבה של 1,000 אש"ח לחברה, תיוחס ההשבה למשיכה הראשונה ביולי 2017)."

כלומר - כל השבה מיוחסת למשיכה המוקדמת ביותר שטרם הושבה.

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת כספים:

• סעיף 3(ט1)(3) לפקודה קובע:

הסנקציה

אם נמשכו הכספים שוב בטרם חלפו שנתיים, יראו אותם כאילו לא הושבו מלכתחילה.

יש לבדוק היום אם יש צורך בתיקון דוחות 2017 שכבר הוגשו.

למשל -

היתרה ליום 31/12/17, היתה 400,000 ₪.
במהלך 2018 הושבו 100,000 ₪, כך שהיתרה בסך 300,000 ₪ חויבה בדוח 2018.
במהלך 2019 נמשכו 150,000 ₪
המשיכה הזו "מבטלת" את ההשבה של 2018, כך שצריך היה לחייב 400,000 ₪

יש לתקן את דוח 2018 שהוגש!

וכן - ייתכן ויהיה צורך במספר תיקונים לאותו הדוח (ה"ב 3/2018 - תיקון דוחות).

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת כספים:

• סעיף 3(ט1)(3) לפקודה קובע:

האם ניתן היום להשיב יתרה של 2019?

דוגמה:

יתרת חובה ליום 31/12/19 - 96K ₪

יתרת חובה ליום 31/12/20 - 170K ₪ (משיכה נוספת ב- 2020 בסך 74K ₪)

יתרת חובה להיום - 300K ₪ (משיכה נוספת ב- 2021 בסך 130K ₪)

היתרה רק הולכת וגדלה - יש הרחבה של המשיכות.

לא ניתן להשיב ב- 2021 את היתרה של 2019 - יש לחייב אותה במס בדוח לשנת 2020.

ניתן להשיב את המשיכה הנוספת של 2020 בסך 74K ₪, וזאת עד ליום 31/12/2021

את המשיכות של 2021 בסך 130K ₪ ניתן להשיב עד 31/12/2022.

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת כספים:

• סעיף 3(ט1)(3) לפקודה קובע:

"(3) כספים שהושבו לחברה עד מועד החיוב ונמשכו מחדש בתוך שנתיים מהמועד שבו הושבו, יראו אותם, עד גובה הסכום שנמשך מחדש כאילו לא הושבו, למעט אם נמשכו מחדש באופן חד-פעמי, והוחזרו בתוך 60 ימים;"

• מה משמעות הביטוי "נמשכו מחדש באופן חד פעמי"?

לדוגמה -

קיימת יתרת חובה בסך (500) אלפי ₪ ובעל המניות משיב את הסכום.

האם ניתן לבצע משיכה "חד-פעמית" כאמור פעם בשנה,
מהסיבה שכל שנת מס עומדת ונמדדת בנפרד בפני עצמה?

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת כספים:

• סעיף 3(ט1)(5) לפקודה קובע:

"(5) יתרת זכות שנוכחה מהכנסה כאמור בפסקה (6)(א)(1) או (6)(ב)(1) ונפרעה בתוך 18 חודשים מהמועד שבו נוכחה, יראו אותה, עד גובה הסכום שנפרע, כאילו לא נוכחה;"

כפי שצויין, בחישוב ההכנסה החייבת מנכים יתרות זכות שעומדות לטובת בעל המניות. מטרת ההוראה - למנוע יצירת יתרת זכות ומשיכתה בסמיכות לאחר "מועד החיוב".

הסנקציה

אם נמשכה יתרת זכות שקיזזה את ההכנסה החייבת, וזו נפרעה תוך 18 חודשים - יראו אותה כאילו לא נוכחה מלכתחילה.

יש להבהיר ללקוחות שהפחתת יתרת חובה באמצעות יתרת זכות של היחיד "מסנדלת" את יתרת הזכות למשך 18 חודשים.

סקירת מס' דרכים
לסגירת יתרת חובה
והשלכות לגביהן

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• חלוקת דיבידנד:

רלבנטי רק כאשר יש רווחים לחלוקה, בהתאם לסעיף 302(א) לחוק החברות.
נדרשת הכרזה על דיבידנד העומדת בדיני החברות.

חלוקת דיבידנד מאפסת את הכרטיס במועד החלוקה.

משיכות שבאות אח"כ נמדדות ביחס לכרטיס מאופס.

לדוגמה:

2018 - משיכות בסך 200,000 ₪

2019 - משיכות נוספות; יתרת הכרטיס ליום 30/6/2019 - 350,000 ₪

1/7/19 - חלוקת דיבידנד בסך 350,000 ₪; **כרטיס החו"ז מתאפס.**

1/9/19 - משיכות בסך 70,000 ₪; יתרה ליום 31/12/19 - 70,000 ₪.

בדוח 2019 אין השלכות של סעיף 3(ט) על הדוח.

יתרונות וחסרונות:

החסרון בשיטה זו - הצורך להעביר את המס במועד דיווח הניכוי במקור הסמוך.
סגירת היתרה ע"י סעיף 3(ט) - מאפשרת דחיית תשלום המס למועד הגשת הדוח האישי.
היתרון - אין "חשבונאות מקבילה"; כרטיס החו"ז לדוחות החשבונאיים ולצורכי מס זהים.

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

- **חלוקת דיבידנד (המשך):**

המשך הדוגמה:

במהלך 2020 משיכות נוספות בסך ₪ 20,000 בלבד; היתרה ב- 31/12/20 - 90,000 ₪.

כדי לא ליישם את הסעיף ב- 2020 נדרש שלא תהיה יתרה מעל 100K ₪ ב- 2020 + 2019
אולם כאמור במחצית הראשונה של 2019 - היתרה היתרה מעל 100K ₪.
לאור איפוס כרטיס החו"ז באמצעות חיוב, **ניתן לטעון שאין ליישם את הסעיף ב- 2020.**

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• משכורת נוספת:

המשכורת נחשבת להוצאה בחברה, בכפוף לסעיף 18(ב) לפקודה.

חיוב המשיכה במס כמשכורת מאפס את הכרטיס במועד ההכרה בהוצאה.

משיכות שבאות אח"כ נמדדות ביחס לכרטיס מאופס.

תזכורת - מה אומר סעיף 18(ב) לפקודה?

"(ב)

הכנסת עבודה, דמי ניהול, הפרשי הצמדה או ריבית, או תשלומים אחרים, שמשלמת חברה שהיא בשליטתם של לא יותר מחמישה בני אדם כמשמעותה בסעיף 76 לאחד מחבריה שהוא בעל שליטה כמשמעותו בסעיף 32(9) - ניכוי לפי סעיף 17 בשנת מס מסויימת יותר אם שולמו לו באותה שנת מס או שהוא כלל אותם בדו"ח על הכנסותיו לאותה שנת מס והמס עליהם נוכה לפי תקנות הניכויים ממשכורת לא יאוחר משלושה חדשים לאחר תום שנת המס או תקופת השומה המיוחדת, לפי הענין, והועבר לפקיד השומה בתוך 7 ימים מיום הניכוי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס או תקופת השומה המיוחדת ועד מועד הניכוי."

• אז מה הסיפור עם הניכוי במקור?

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• משכורת נוספת (המשך):

מה מקור הבעיה ביחס לחברה?

- סעיף 164 לפקודה קובע חובת ניכוי מס במקור על "כל המשלם או אחראי לתשלום של הכנסת עבודה... ,... או דיבידנד או של כל הכנסה אחרת ששר האוצר... קבע לכך בצו...".
- מכאן, שעם הגיע "מועד החיוב" - קמה לבעל המניות המהותי הכנסה.
- משיש הכנסה - ניתן לטעון שחלה על החברה חובת ניכוי מס במקור.
- חוזר מ"ה 7/2017 לא מזכיר, ולו פעם אחת, את עניין הניכוי במקור.
- **שתיקת החוזר היא עדות להעדר דרישה או שזו מלכודת שממתינה לעתיד?**
- בעל המניות המקבל הטבה בסכום "נטו" - דורש גילום?
- עמדת הרשות לשאלת הניכוי במקור:
- "ככלל, אין לחברה חובת ניכוי במקור "במועד החיוב". ייתכנו חריגים לכלל."
- לא ברור מהם החריגים בהם תחול חובת ניכוי במקור.

לתשומת לב: אם יש חובה לנכות במקור - הרי שיש צורך בהפרשה בדוח החברה!

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

- **משכורת נוספת (המשך):**

...אז מה עושים? מה האפשרויות?

- (1) לדרוש את הוצאת השכר רק בשנה בה קיבל פקיד השומה את המס בגין המשיכה המשמעות - "חשבונאות מקבילה" בין זו לצורכי החשבונאות וזו לצורכי מס
- (2) לבחון דרישת ההוצאה גם כאשר הדוח מוגש לאחר שחלפו 3 חודשים מתום שנת המס הרלבנטית להוצאה, אם דוח היחיד כולל את ההכנסה מהמשיכה, תוך הסתמכות על חו"ד משפטית בנושא.

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• משכורת נוספת:

לדוגמה:

2018 - משיכות בסך 200,000 ₪

2019 - משיכות נוספות; יתרת הכרטיס ליום 30/6/2019 - 350,000 ₪

1/7/19 - תשלום בונוס לבעל המניות בסך 350,000 ₪; **כרטיס החו"ז מתאפס.**

1/9/19 - משיכות בסך 70,000 ₪; יתרה ליום 31/12/19 - 70,000 ₪.

בדוח 2019 אין השלכות של סעיף 3(ט) על הדוח.

יתרונות וחסרונות:

זהים לאלה שתיארנו בקשר לחלוקת דיבידנד.

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• שימוש במנגנון הלוואת Back to Back:

לדוגמה:

2018 - משיכות בסך 120,000 ₪

2019 - משיכות נוספות בסך 230,000 ₪; יתרת הכרטיס ליום 30/6/2019 - 350,000 ₪

1/7/19 - החברה לוקחת הלוואה מהבנק בסך 350,000 ₪

ומשרשת אותה לבעל המניות המהותי.

בעל המניות מזרים את הכספים לחברה, ולמעשה **סגר את יתרת החובה.**

אמנם כרטיס החו"ז של בעל המניות נותר באותו סכום יתרת חובה 350,000 ₪

(חיוב וזיכוי באותו סכום), אולם ככל שיעמוד בכללי הלוואת Back-to-Back -

היתרה לא תיחשב למשיכה חייבת!

הדרישות:

שירשור ההלוואה לבעל המניות תוך 60 יום,

כשהוא זה שנושא בנטל ההחזר (קרן, ריבית, עמלות וכו')

והחברה לא העמידה כל ערובה ספציפית להבטחת ההלוואה.

בכפוף לעמידה בכל התנאים אין יישום של הסעיף על המשיכה בדוח 2019.

מגבלת 24 חודשים למשיכה חוזרת ממועד ההשבה - סעיף 3(ט1)(3) לפקודה

דרכים לסגירת יתרת חובה וההשלכות:

• שימוש במנגנון הלוואת Back to Back:

המשך לדוגמה:

1/9/19 - משיכות בסך 150,000 ₪; יתרה ליום 31/12/19 - 500,000 ₪.

היתרה מורכבת מ:

350,000 ₪ הלוואת Back-to-Back ששימשה להשבה

150,000 ₪ משיכה לאחר השבה, בתוך פחות מ- 24 חודשים ממועד ההשבה.

לאור האמור, רואים כאילו השיב רק 200,000 ₪.

לפי גישת f.i.f.o ביחס להשבות סכומים, רואים כאילו השיב:

- 120,000 ₪ ע"ח משיכות 2018;

- 80,000 ₪ ע"ח משיכות 2019.

בדוח 2019 עדיין אין צורך ליישם את סעיף 3(ט) בדוח של בעל המניות.

ולמעשה, היתרה ליום 31/12/19 הינה 500,000 ₪, הנחלקת כך:

200,000 ₪ בלבד הלוואת Back-to-Back ששימשה להשבה

300,000 ₪ יתרת משיכות (משיכות 230,000 ₪, השבה 80,000 ₪ ומשיכה נוספת 150,000 ₪).

ניהול חשבונאות מקבילה
למעקב אחר יתרת החו"ז
לעניין יישום סעיף 3(ט1)

הפער בין יתרת הכרטיס בדוחות ולצורכי מס:

- חיוב בעל המניות אינו מהווה עילה לסגירת יתרת החו"ז.
- התוצאה - פתיחת פער בין היתרה בדוחות והיתרה לצורכי מס.
- **מה כן סוגר את היתרה בספרים?**

שאלות פרקטיות נוספות לעניין יישום סעיף 3(ט)1

מיסוי משיכות בעלים ויתרות חובה כנס השתלמות עומק - לשכת רואי חשבון

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

• החיוב במס בידי בעל המניות מעלה שאלות יישומיות רבות:

- התנהגות רו"ח כשהלקוח היחיד מסרב לכלול בדוח הכנסה לפי סעיף 3(ט) לפקודה

מצעד הנחקרים החדשים ברשות המסים: בעלי חברות שמעו כספים ולא דיווחו

בעת האחרונה זומנו לחקירה ברשות שורת בעלי שליטה שמושכו כספים מהחברות בשליטתם ולא דיווח עליהם בהכנסה. זאת, על אף שהכספים לא הוחזרו או שהחזרו גרסה למועד לא ידוע. מדובר בחקירות ראשונות בעקבות אכיפת תיקון לחוק מ-2017

מאת אלה לוי-גורן

המספרים האדומים נבחרו תופעת חדשה ברשות המסים: אל יודעי החקירות של הרשות החלו לצעור בעלי שליטה בחברות פרטיות במסגרת ש"כל הנאם" היה בגילת הלוואה/כספים מוחבאים שנכעלו. מדוע זה חופף אותם לחמורים במליונים כי הם לא הודיעו את הלוואה/הכספים, והחזיר גרסה למועד לא ידוע, חלקם אף השתמשו בכספים לצרכים הפרטיים, כגון רכישה של ריחוק, של רכבים, של חיסוי או עבר העצמות שוטפות - ובולם כהר שלא ליהיה על אותם כספים בהכנסה. החקירות החריפות הללו נולדו על רקע תיקון חקיקה מ-2017, שאת

הפליטה, כי לא היה ספק שישו כספים מאת החברה הכנסה אם לא החזירה. עכשיו, יש את הסעיף שסופו חי משמעות שברוב שחשבו לא חיי ובריאה אין סיבה להשייר אותו, או בעל שליטה נדרש לשלם את כל המס על המשיכה, ועצם אי דיווח על ההכנסה הזו, כספים שנקבעו לכך במיוחד, מהווה עבירה שלילת על פירוק.

בלגנה נציין כי חקירים המודעים של "משיכה בעלים" שכן הניפו לטיפול פלילי ברשות המסים לפני התיקון לחוק התייחסו בעיקר לטרמה. "לפני התיקון לחוק נמנעו חייבים סליליים כאשר אנשים ניסו להסתיר את יתרונות הרכה שיש להם בחברה, מסכנו בלגנה, "למשל, כאשר בעלי שליטה

אספה את הכספים. לפי הסעיף, ידאו משיכה מחברה במסגרת החיוב בהכנסה מדיברנו, או לפי העניין בהכנסת עבודה או בהכנסה מנסק-מסלה יד של בעל המניות המוחזק. בנוסף, נקבע בחקיקה לחוק, כי גם הענקות כספים של החברה, ובהם ריחוק מנדרים, כלי שיש חיסוי לשימוש בעלי המניות תחושב הכנסה חייבת במס.

אלם כיוונים האחרונים, כי מתברר, לא כל בעלי השליטה עומדים ברישיות החריפות של החוק, וימים מהם אף כספים נראו תחשבו שיהיה באופן מסתרים שלא לכלול ביווח את הכספים שנשלחו מחברה שנבעלוהם בהכנסה נראו מסתרים.

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

• החיוב במס בידי בעל המניות מעלה שאלות יישומיות רבות:

- התנהגות רו"ח כשהלקוח היחיד מסרב לכלול בדוח הכנסה לפי סעיף 3(ט) לפקודה

הספה המשובח של התחלום והתחלום:

סעיף 3(ט) לפקודה מס' הנוסח קובע כי יראו שווקה פתורה כמסד החיוב (המסד) של מנשים אלה באותו סעיף) כהכנסה מדיבידנד, או לפי רעיון הכנסה עבודה או הכנסה מעסק/מעלה יד וכל ככל המזרח המשותף.

נכלל עניינים/מלוקות ("מלוקות") חסדג לכלול כד"ח הענתי עליו לעומת המס כולל עניינים הכנסה בהתאם להראות סעיף 3(ט) לפקודה וסירוב זה אינו מעמם בחיוב-רעם חסדוק על פונדזה חס על רואה החשבון להפסיק לריבג את הלקוח ולא ליטול כל חלק במעגל הד"ח (למכת בדרך על צידוף באשר לד"ח האמור ובו העניינות לאי-החלק על הריאות הענף).

באשר לחברה שישנה המשיכה ("החברה") אם הלקוח מחזיק (לכד או בחד עם קרוב קשורה מדרגה ראשונה עליו) ביותר מ-50% ממניות החברה מעצמו (הוא ולא קרוב מעצמה מדרגה ראשונה עליו) במסגל פעיל בחברה, על רואה החשבון להפסיק לעשות כריאה החשבון על החברה, ונמקדיל, על רואה החשבון להפסיק ללקוח ולחברה וישנה במסגל כמסגל באשר לרצון בחירתה מ כי על חלקות בחברתה לערוך כמנשג את המיסים החדש על חלקות ואת רואה החשבון המכריז החדש על החברה.

בכל מקרה אחר, על רואה החשבון לעקל את צעדיו לאור נסיבות המקרה ובהתאם לאמור בסדריך בדבר כללי הנושגות מקצגות לרואי חשבון במדקטיקה במסים.

- ביום 2/10/2019 פרסמה הלשכה המלצה לרואי החשבון בנושא, לפיה -

ככל שהסירוב לא נתמך בחו"ד משפטית - להפסיק לייצג ולא ליטול חלק בהגשת הדוח.

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

• **החיוב במס בידי בעל המניות מעלה שאלות יישומיות רבות:**

- באשר לרואה החשבון המבקר של החברה בה יש יתרת חובה:

הספת המשובח של התחלפת והתבטות:

סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה קובע כי ירא שפוטת פתכרו כמסד החיוב (המסודות) על מנשים אלה באותו סעיף) כחכונה מדינידוד, או לפי רעוויק הכנסת עבודה או הכנסה מספק/מעולה יד וכל ככל המזרח המשות:

נכלרונות/מולקט ("הלקוח") חסדג לכלל כד"ח הענתי עלו לנסת המס כולקטיות הכנסה בהתאם להראות סעיף 3(ט) לפקודה וסירוב זה אינו מעטן כחונת-רעם חסוקת על פוטרה חק על רואה החשבון להמסיק לרענו את הלקוח ולא ריטול כל חלק במנעת הד"ח (לככת בדרך על צידוף בשאר לד"ח האסוד וכו' העניחמות לאי-החלק על הציאת הסעיף).

באשר לחברה שישנה המשיכה ("החברה") אם הלקוח מחזיק (לכד או בחד עם קרוב קשפתה מדרגה האשונה שילק) ביותר מ-50% ממוזת החברה מעצמו (הוא ולא קרוב מעטפה מדרגה ראשונה עלו) כמנוכל פעיל סיכרה, על רואה החשבון להמסיק לעשות כרשמה החשבון על החברה, ונמקביל, על תמא החשבון להמסיק ללקוח ולהכירה וחיטה כמאכ כמאא ולצדד בוחרתה ח כי על חלקות חתכרה לערוך כמנשה את המיכס החדש על ולקוח ואת דאם החשבון המכירי החדש על החברה.

ככל מקרה אחר, על רואה החשבון לעקל את צעדיו לאר ומיכות המקרה ובהתאם לאסוד בסודיק בדבר כללי הונחמות מקצועית לרואי השכב במקבוקיה במסיים.

- ביום 28/11/2019 פרסמה הלשכה הבהרה להמלצה לרו"ח של החברה, לפיה -

באם היחיד מחזיק למעלה מ- 50% ממניות החברה ומשמש מנהל פעיל - יפסיק לשמש רו"ח החברה בהודעה בכתב, וידרוש מהיחיד/חברה לעדכן את רו"ח החדש

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

• החיוב במס בידי בעל המניות מעלה שאלות יישומיות רבות:

- הוראות המעבר ביחס למשיכות שנעשו לפני 31/12/12
"יחול הדין שקדם לתיקון" - מה המשמעות?

- מועד הגשת דוח מתוקן -

אם בעת החיוב הרטרואקטיבי (למשל, במשיכה לאחר השבה)
יתוקן מועד הגשת הדוח?

אין התייחסות בחוזר 3/2018 להיבטים הנוגעים לתיקון דוח בקשר לסעיף 3(ט) לפקודה

- האם חל סעיף 3(ט) בחברות ארנק?

הבחנה בין חברת ארנק "טהורה" שכל הכנסותיה מיוחסות לבעל המניות המהותי בה,
שבה כל הכנסתה החייבת של החברה מיוחסת לבעל המניות,
לבין חברת ארנק שיש בה הכנסות שנתרות ברמת החברה.

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

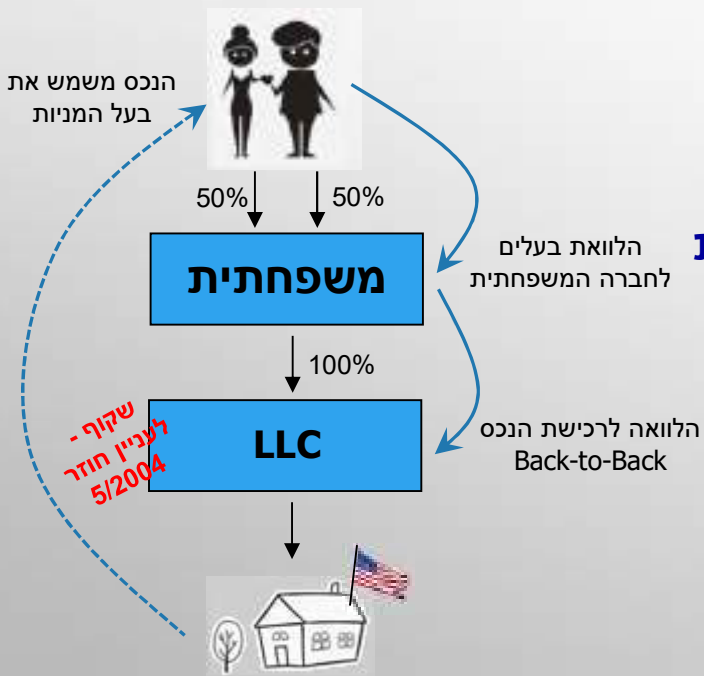
• החיוב במס בידי בעל המניות מעלה שאלות יישומיות רבות:

- החלטת מיסוי בהסכם 3748/19 - יתרת זכות בהלוואה בין גופים שקופים

- שימוש בנכס ע"י בעל מניות = "משיכה מחברה".

- חל סעיף 3(ט) לפקודה.

- יתרת הזכות של הלוואת הבעלים לחברה המשפחתית תיחשב כ"יתרת זכות" לעניין חישוב ההכנסה, אשר עליה יחול הסעיף.

שאלות פרקטיות בחיוב לפי סעיף 3(ט) לפקודה:

• דוגמה לעיוות שיוצר הסעיף:

בחברה 2 בעלי מניות (50:50).
בעל מניות אחד משך א500 ₪ וחוייב במס על דיבידנד (שנה X1).
המשמעות - לחברה "רווחים" של 1 מיליון ₪ לפחות.
אין השפעה רישומית בספרים על החיוב כדיבידנד.
צריך להתחיל "לצבוע עודפים" ולשייך לבעלי המניות השונים.

אירוע א':

בשנה העוקבת (שנה X2) החברה מחלקת 1 מיליון ₪ דיבידנד.
העודפים קטנים באותו סכום; רק בעל המניות השני מחוייב במס!

אירוע ב':

בשנה העוקבת (שנה X2) החברה מפסידה 1 מיליון ₪.
העודפים מתאפסים חשבונאית.
בעל המניות השני מושך א500 ₪.
החיוב בידיה יהיה כמשכורת, ואם אין יחסי עובד-מעסיק - יחוייב במס על הכנסה מעסק.

שיעורי מס גבוהים יותר, וייתכן גם דמי בטל"א!

העמדת נכס לשימוש בעל המניות

"העמדת נכס של חברה לשימוש בעל המניות":

- בשימוש בנכסים מסויימים של החברה ע"י בעל מניות מהותי:
חל על רשימה סגורה ומוגדרת של נכסים:

"נכס" - כל אחד מאלה:

- (1) דירה **שעיקר השימוש בה** הוא לצרכיו הפרטיים של בעל המניות המהותי, ולרבות תכולתה;
- (2) חפצי אמנות או תכשיטים;
- (3) כלי טיס וכלי שיט שעיקר השימוש בהם הוא לצרכיו הפרטיים של בעל המניות המהותי;
- (4) נכס אחר שקבע שר האוצר לעניין זה, בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"דירה" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק המכר (דירות), התשל"ג-1973;

[בחוק המכר: "דירה" - חדר או מערכת חדרים שנועדו למגורים, לעסק או לכל צורך אחר]

דירה שעיקר השימוש בה אינו לצרכים פרטיים - לא תיכנס לתחולת הסעיף.
"עיקר" - למעלה מ- 50%.

חל גם על דירה בחו"ל? [עמדת הרשות - שחל; ראה החלטת מיסוי 3748/19]

לא חל על כלי רכב;

"העמדת נכס של חברה לשימוש בעל המניות":

- לגבי חפצי אמנות ותכשיטים -
אין דרישה ל"עיקר שימוש" ע"י בעל המניות המהותי.
- האם הצבת תמונות וחפצי אומנות בביתו של בעל המניות, תוך שהוא זה שמבטח אותם מהווה "משיכה מחברה"?
השאלה המתבקשת הינה -
האם דמי הביטוח שווי ערך לדמי השימוש הראויים בנכס.
נדון בנושא בהמשך (בעניין חיוב בתקופת הביניים שעד ל"מועד החיוב").
- **מה הדין לגבי חברות גו"ח ישנות?**

עיתוי החיוב במס - "מועד החיוב":

• ההגדרה קובעת:

"מועד החיוב" - אחד מאלה:

(1)

(2) בהעמדת נכס לשימוש - בתום שנת המס שבה הועמד הנכס לשימוש, ובתום כל שנה לאחר מכן עד למועד שבו הושב הנכס;

כלומר -

בהעמדת נכס לשימוש - עד לתום שנת העמדת הנכס ובתום כל שנה לאחר מכן.

סכום ההכנסה החייבת בשימוש בנכס של החברה:

• סעיף 3(ט1)(6)(ב) לפקודה קובע:

עלות הנכס (תזכורת: דירה, כוללת את תכולתה)
בניכוי -

XXX
"יתרות זכות" שעומדות לרשותו לאותו מועד
בהתאם לסכום בדוח הכספי

(XXX)
כשהנכס "דירה" (כולל תכולה) -
הלוואות שנטלה החברה מתאגיד בנקאי כנגד שעבוד
קבוע של הדירה ל- 3 שנים לפחות על אותה דירה

XXX
סה"כ הכנסה חייבת של בעל המניות המהותי

שיעור המס שיחול - בהתאם לסיווג ההכנסה (סעיף 121 / 125 ב לפקודה).

הוראות אנטי תכנוניות - לאחר השבת נכס לחברה:

• סעיף 3(ט1)(4) לפקודה קובע:

"(4) נכס שהועמד לרשות בעל המניות המהותי והושב לחברה עד מועד החיוב, ולאחר מכן הועמד לשימושו מחדש בתוך שלוש שנים מהמועד שבו הושב, יראו אותו כאילו לא הושב;"

אחרי השבת נכס לחברה, יש "הקפאה" על משיכת הנכס לשימוש חוזר, וזאת למשך 3 שנים.
מניין 3 השנים של ההקפאה - ממועד השבת הנכס (ולא מ"מועד החיוב").

הסנקציה

אם נלקח הנכס שוב בטרם חלפו 3 שנים, יראו אותו כאילו לא הושב מלכתחילה.
המשמעות - חיוב במס בתום השנה בה חל "מועד החיוב" הרלבנטי.

חיוב בתקופת הביניים שעד ל"מועד החיוב":

• סעיפים 3(ט1)(7) ו- (8) קובעים כדלקמן:

- "(7) בגין השימוש בנכס עד להשבתו לחברה, תיזקף לבעל המניות המהותי הכנסה מסעיף 2(2) או (10), לפי העניין, בשיעורים הקבועים בסעיף 121, לפי הגבוה מבין שווי השוק בגין השימוש בנכס או השיעור שנקבע לפי סעיף 3(ט1) לעניין הלוואה, כשהוא מוכפל בעלות הנכס, והכול בניכוי תשלומים בגין השימוש בנכס ששילם בעל המניות המהותי;
- (8) הוראות סעיף קטן (ט) יחולו על משיכה של כספים מחברה עד למועד החיוב;"

- השימוש בנכסי החברה ובכספים שנמשכו - חייבים במס ממועד המשיכה ועד ל"מועד החיוב".

• סכום השווי שיש לזקוף:

- בגין משיכות כספים - ריבית 3(ט) לפקודה [2019 - 3.41%; 2018 - 2.48%; 2017 - 3.41%]
בגין שימוש בנכסים - הגבוה שבין שווי השוק של השימוש בנכסים או ריבית 3(ט), בניכוי סכומים ששילם בעל המניות בעד השימוש בנכסים.

אין ספק שסביב נקודה זו עוד יתגלעו מחלוקות רבות מול פקיד השומה.

תודה רבה על ההקשבה!

יובל כהן, עו"ד (רו"ח)

השתלמות עומק - לשכת רואי חשבון

שידור דיגיטלי - 3/2021

טל': 050-6209097

Yuval@yitzhak-tax.co.il